

**UCHWAŁA NR XLVIII/388/18
RADY GMINY DYWITY**

z dnia 30 października 2018 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dywity na lata 2019-2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U z 2018 r. poz. 994 ze zm.), art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.) Rada Gminy Dywity uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Dywity na lata 2019-2021, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dywity

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Przewodnicząca Rady Gminy
Dywity

Sabina Robak

Załącznik do uchwały Nr XLVIII/388/18
Rady Gminy Dywity
z dnia 30 października 2018 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY
W GMINIE DYWITY
NA LATA 2019 - 2021**

Dywity 2018

I. WPROWADZENIE

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Rodzina i dziecko są chronione w ustawodawstwie polskim. Art. 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej mówi, że „**Małżeństwo jako związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej.**”¹ **Do szczególnej pomocy ze strony państwa mają prawo rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza rodziny wielodzietne i niepełne.**

Rodzina to podstawowa komórka społeczna, składająca się z rodziców i dzieci. Zapewnia ciągłość biologiczną społeczeństwa. Stanowi pierwsze naturalne i podstawowe środowisko wychowawcze, z jakim styka się dziecko. Rodzina jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Oddziaływanie wychowawcze rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży poprzez przekazywanie wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań. Zdrowa rodzina, wypełniając w sposób prawidłowy swoje funkcje, zapewnia dzieciom poczucie bezpieczeństwa i własnej wartości, dając im możliwość prawidłowego rozwoju i prawidłowego wypełniania ról społecznych w przyszłości.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może jednak zagrażać szereg różnych czynników. Znaczący wpływ mają zjawiska patologiczne, bowiem ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która potrzebuje pomocy z zewnątrz, ponieważ sama często nie potrafi rozwiązywać swoich problemów, w celu wyjścia z sytuacji kryzysowych oraz sprostać swoim obowiązkom względem dzieci. Do zjawisk patologicznych, prowadzących do niewydolności opiekuńczo-wychowawczej, zalicza się w szczególności: alkoholizm, narkomanię, przestępczość i przemoc w rodzinie. Ich występowanie często powiązane jest z problemem ubóstwa i długotrwałego bezrobocia, które stanowią podstawowe podłoże braku równowagi i bezpieczeństwa w rodzinie. Powyższe problemy są najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci. Występujące w rodzinie trudności są często złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin.

---

¹ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., art. 18.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w szczególności przez pracowników socjalnych, a w razie potrzeby przez asystentów rodziny. Praca z rodziną powinna być prowadzona we wczesnym okresie jej zagrożenia, przez wykwalifikowaną w tym zakresie kadrę. Pomoc rodzinie ma na celu przywrócenie jej prawidłowego funkcjonowania, poprzez umożliwienie jej odzyskania lub nabycia umiejętności prawidłowego pełnienia ról opiekuńczo-wychowawczych i społecznych, aby dziecko pozostało w naturalnej rodzinie i tam zostało przygotowane do prawidłowego funkcjonowania w swoim życiu oraz w społeczeństwie.

II. UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z artykułem 176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz.U. z 2017 roku poz.697 z późn.zm.) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

W świetle zadań ustawy pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, by działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji.

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w gminie Dywity na lata 2019 – 2021. Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest utworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin i dzieci przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych mających na celu przywrócenie im zdolności do wypełniania tych ról, poprzez pracę z rodzina oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci.

Podstawa prawna:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz. 697, z późn. zm.),
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2017 r. poz. 1769 z późn. zm.),
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.),
- d) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.),
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783.),
- f) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2017r. poz.1875 z późn.zm.).

- g) Uchwała NR XXV/176/16 Rady Gminy Dywity z dnia 9 grudnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dywity na lata 2016-2023
- h) Strategia polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego do 2020 roku

III. Diagnoza społeczna Gminy Dywity

1. Charakterystyka demograficzna

W 2017 roku gminę Dywity zamieszkiwało 11 206 (dane na dzień 31.12.2017r. – mel-dunki stałe) w tym 5699 kobiet i 5507 mężczyzn. W wieku przedprodukcyjnym odnotowano 2352 osób, w tym 1271 kobiet i 1081 mężczyzn. Liczba osób w wieku produkcyjnym wynosiła 7270 w tym 3369 kobiet i 3901 mężczyzn. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym była równa 1584, w tym 1059 osób to kobiety, i 525 osób to mężczyźni. Obrazuje to poniższa ta-bela:

Rok 2017	Kobiety	Mężczyźni	Łącznie
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	1271	1081	2352
Liczba osób w wieku produkcyjnym	3369	3901	7270
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1059	525	1584
Łącznie	5699	5507	11206

Źródło: Dane Urzędu Gminy – Referat Ewidencji Ludności

2. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w 2017 roku.

Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę oraz źródło finansowania):

- liczba **osób** – 299 – liczba **rodzin** **198**, z tego świadczenia pieniężne – liczba **osób** **174**, liczba **rodzin** – 159, świadczenia niepieniężne (posiłki, pomoc rzeczowa,) 139 **osób** – **81 rodzin**, praca socjalna – **185 rodzin**, **305 osób**, pomoc PEAD – 145 rodzin 449 osób.

Główne powody przyznania pomocy:

Ilość rodzin korzystających z pomocy GOPS		Liczba osób w rodzinach
ze względu na:		
Ubóstwo	54	103
Niepełnosprawność	61	97
Długotrwałą, ciężką chorobę	80	137

Bezrobocie	50	119
Alkoholizm	14	28
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	44	190
w tym		
rodziny niepełne	9	25
wielodzietne	13	79
Przemoc w rodzinie	8	19
Alkoholizm	16	19
Zwolnienie z zakładu karnego	4	4

Źródło: dane GOPS

3. Pomoc rodzinom dysfunkcyjnym

Rodzina dysfunkcyjna jest to rodzina, która nie spełnia swych zadań względem dzieci. W takiej rodzinie na pierwszym miejscu zaspakajane są potrzeby rodziców a nie dzieci. Zaburzona jest również więź emocjonalna między członkami rodziny – są osoby ważniejsze, którym pozostali członkowie rodziny muszą się podporządkować. Atmosfera w rodzinie jest pełna napięcia, zasady są narzucane. Nie można wyrażać swoich uczuć, myśli, pragnień. Każda rodzina dysfunkcyjna naraża dziecko na szereg negatywnych emocji. Niejednokrotnie dzieci w takich rodzinach odbierane są jako balast dla rodziców ograniczający ich swobodę. Wobec dzieci stosowane są surowe kary, nieadekwatne do stopnia przewinienia.

O rodzinie dysfunkcyjnej mówimy w sytuacji w której:

1. jedno bądź oboje rodziców uzależniło się od alkoholu,
2. występuje problemem wykorzystywania seksualnego czyli taka w której jedno bądź oboje rodziców wykorzystuje seksualnie kogoś w rodzinie,
3. jedno bądź oboje rodziców stosuje przemoc emocjonalną (szantaż, zastraszanie itp.) wobec członków rodziny,
4. jedno bądź oboje rodziców bije, maltretuje fizycznie kogokolwiek z członków rodziny (przemoc fizyczna),

5. występuje przewlekła choroba, a osoba chora wini za swój stan zdrowia pozostałych członków rodziny i stawia siebie w centrum uwagi.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej t.j. (Dz.U. z 2017r. poz. 697)) wprowadza do systemu pomocy społecznej funkcję asystenta rodziny. Jest to nowe rozwiązanie i w założeniu ma ono pełnić inną rolę niż pracownik socjalny. Asystent ma być bliżej rodziny i jej problemów, a jego elastyczny, nienormowany czas pracy powinien być dostosowany do rytmu życia rodziny i jej realnych potrzeb. Jego rola polega na niesieniu pomocy rodzinom dysfunkcyjnym, z małoletnimi dziećmi, w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, socjalnych, w tym w prowadzeniu gospodarstwa domowego, planowaniu wydatków i innych obowiązkach rodzicielskich. Potrzeba jego zatrudnienia ustaje wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Asystent może zostać skierowany zarówno do rodzin biologicznych jak i zastępczych - spokrewnionych. Rodzin pozostających pod opieką asystenta od 1 stycznia 2015r. nie może być więcej niż 15.

Ustawa zobowiązuje asystentów m.in. do sporządzania planów pracy, ocen sytuacji rodziny oraz opinii na potrzeby sądu. W świetle cytowanej Ustawy, rola asystenta polega na całościowym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie ich samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także pomoc w wykonywaniu najprostszycy czynności, składających się na proces prowadzenia gospodarstwa domowego. Nadrzędnym celem jego pracy jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności, przeciwdziałanie konieczności umieszczenia dzieci w opiece zastępczej, poprzez pomoc w osiągnięciu przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, umożliwiającej jej wychowywanie dzieci. Jego praca powinna wspomagać rozwój kompetencji wszystkich członków rodzin - rodziców i dzieci, czemu będzie sprzyjało indywidualne podejście do rodziny i jej problemów. W sytuacji gdy dojdzie, mimo wszystko, do czasowego umieszczenia dzieci poza rodziną biologiczną, praca asystenta z rodziną musi być kontynuowana. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z rodziną w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem.

W 2017 roku w Ośrodku pracował jeden asystent rodziny, który swoim nadzorem objął 7 rodzin, w których wychowywało się 20 dzieci. Koszt zadania wynosił

17 835,08zł (w tym dotacja 1 419,00, środki własne 16 416,08zł). Dodatkowo pozyskano **środki z Funduszu Pracy w kwocie 6 599,00zł.**

Działalność zawodowa asystenta rodziny w latach 2015-2017 daje podstawy do wyciągnięcia wniosków, że koncentracja działań na usunięciu lub ograniczeniu deficytów rodziny prowadzi do ograniczenia ilości dzieci kierowanych do pieczy zastępczej i sprzyja osiągnięciu poprawy jej funkcjonowania w środowisku lokalnym. W roku 2017 w pieczy zastępczej z terenu gminy nie umieszczono żadnego dziecka.

Rok	Liczba rodzin	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta
2016	240	9
2017	198	7
Pierwsze półrocze 2018	148	10

Zródło: dane własne

4. Piecza zastępcza

W 2015 roku gmina Dywity współfinansowała pobyt 15 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 14 w rodzinach zastępczych. W 2015 roku żadne nowe dziecko nie zostało umieszczone w pieczy zastępczej.

W 2016 roku gmina Dywity współfinansowała pobyt 13 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 19 w rodzinach zastępczych, w tym 12 w rodzinach spokrewnionych, natomiast w 2017 roku współfinansowała pobyt 9 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 19 w rodzinach zastępczych.

W 2017 roku w pieczy zastępczej nie umieszczono żadnego dziecka, a do rodziny biologicznej powróciło 4 dzieci.

IV. Cele i zadania Programu

Cel główny: Stworzenie spójnego systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

Cele szczegółowe:

Cel szczegółowy	Działania/zadania	Wskaźniki realizacji działań
Analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysów rodzinnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ wywiad środowiskowy ✓ praca socjalna ✓ konsultacje ze specjalistami 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba i formy udzielonej pomocy
Pomoc rodzinom w przezwyciężaniu problemów związanych z nieprawidłowym funkcjonowaniem rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomoc materialna i rzeczowa (w miarę potrzeb i możliwości GOPS) ✓ objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą ✓ organizowanie rodzinom spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji - rodziny wspierające, grupy samopomocy ✓ promowanie cech „zdrowej rodziny” ✓ angażowanie rodzin do działań integracyjnych (pikniki rodzinne, wyjazdy integracyjne) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba i formy udzielonej pomocy ✓ liczba rodzin i dzieci objętych pomocą ✓ liczba podejmowanych interwencji kryzysowych
Rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, wzmacnianie roli i funkcji rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ dostęp do konsultacji, poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, terapeuta), pomocy prawnej (m.in. prawo rodzinne) ✓ pomoc asystenta rodziny ✓ pomoc rodzin wspierających (w razie potrzeby) 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba rodzin i dzieci objętych pomocą ➤ liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców Gminy Dywity ➤ liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny ➤ liczba rodzin wspierających
Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodzin	<ul style="list-style-type: none"> ✓ angażowanie członków rodziny od działań: udział w projektach, szkoleniach, warsztatach ✓ motywowanie członków rodzin do podjęcia działań zmierzających do ograniczenia bądź niwelowania dysfunkcji w rodzinie (Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, PCPR, Policja, placówki ochrony zdrowia) ✓ zapewnienie dzieciom pobytu w świetlicach szkolnych i środowiskowych 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ liczba rodzin i dzieci objętych pomocą ➤ liczba rodzin i dzieci objętych działaniami

Dążenie do reintegracji rodziny	<ul style="list-style-type: none"> ✓ pomoc asystenta rodziny ✓ współpraca z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym (pomoc społeczna, szkoła, policja, placówki służby zdrowia, sądy). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba rodzin i dzieci objętych pomocą asystenta rodziny ➤ Liczba rodzin i dzieci objętych działaniami
Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny ✓ Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej. ✓ Utrzymywanie osobistych kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów ✓ Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej. ✓ Opracowanie przez asystenta rodziny we współpracy z rodziną biologiczną i koordynatorem pieczy zastępczej planu pracy, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. ✓ Udział asystenta rodziny w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej. ✓ Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci, przebywających w pieczy zastępczej. ✓ Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego. ✓ Organizowanie treningów rodzicielskich. ✓ Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawę dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania). 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liczba dzieci, które powróciły do rodziny biologicznej ➤ Liczba podpisanych planów pracy

V. Odbiorcy programu

Gminny Program Wspierania Rodziny skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych, jednakże wsparciem zostaną objęte także rodziny, które wskutek różnych sytuacji życiowych, znalazły się w sytuacji kryzysowej i wymagają pomocy w procesie przywracania zdolności do wypełniania swoich funkcji.

Program kierowany jest głównie do:

- rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych i zagrożonych kryzysem, w których występują: ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia oraz inne negatywne zjawiska,
- rodzin dotkniętych przemocą,
- rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- rodzin wielodzietnych,
- rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym,
- małoletnich matek,
- rodzin niepełnych,
- rodzin wychowujących dzieci w wieku 0 – 5 lat,
- rodzin zmagających się z trudnościami wychowywania dzieci w wieku dojrzewania,
- rodzin naturalnych, w związku z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej.

VI. Czas realizacji programu

Realizacja gminnego programu wspierania rodziny została zaplanowana na lata 2019 – 2021. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

VII. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z członkami rodzin, asystentem rodziny, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych:

- liczba rodzin wymagających wsparcia

- liczba udzielonych porad przez specjalistów
- liczba realizowanych projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci
- liczba osób uzależnionych, skierowanych na leczenie
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie
- liczba osób uczestniczących w terapii dla sprawców i ofiar przemocy
- liczba rodziców świadomych właściwych postaw wychowawczych
- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny
- udział asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- udział rodzin wspierających w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną
- liczba rodzin wspierających zaangażowanych w pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych
- liczba dzieci objętych terapią psychologiczno – pedagogiczną
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego
- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie usługowej
- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem
- liczba rodziców utrzymujących kontakty z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej
- liczba osób, które ukończyły kurs zawodowy
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie
- liczba rodzin, które otrzymały wsparcie finansowe lub rzeczowe
- liczba dzieci, którym opłacono wyżywienie w przedszkolu lub obiady w szkole
- liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej
- liczba rodzin biorących udział w treningach rodzicielskich

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

VIII. Realizatorzy i partnerzy programu:

1. GOPS Dywity (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, specjalista terapii uzależnień i przemocy w rodzinie, radca prawny, asystent rodziny, grupa samopomocowa AA „Radość”, pracownicy socjalni).
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Olsztynie.
3. Komisariat Policji w Dywitach.
4. Powiatowy Zespół Poradni Pedagogiczno- Psychologicznych.
5. Placówki Oświatowe.
6. Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich, Kuratorzy
7. Powiatowy Urząd Pracy.
8. Placówki Służby Zdrowia.
9. Rodziny wspierające.
10. Ośrodek Terapii Uzależnień.
11. Poradnie leczenia uzależnień.
12. Inne organizacje pozarządowe.

IX. Źródła finansowania programu

Finansowanie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Dywity, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł m.in. projekty MRPiPS.

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej do wysokości 50 % wydatków przeznaczonych na realizację zadania. W przypadku środków pochodzących z programów rządowych wysokość dotacji nie może przekroczyć 70 % wydatków.

X. Sposób kontroli realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.